

Mycket hörvärt den tolfte gången i Strömsbruk

När en festival upprepas varje år, är risken att innehållet blir som det alltid varit. Det stämmer på Jussifesten i Strömsbruk, denna något osannolika plats för en musikfestival till tidernas störste sångares minne: ramen är densamma, men Stefan Olmårs, som är festivalens skickliga arrangör, lyckas variera innehållet och göra varje tillfälle unikt och värt att besöka.

Festivalen inleddes liksom förra året inte alls med sång, utan med att Ströms Bruksorkester gav en konsert på en knapp timma. Det är en alldeles utmärkt blåsorkester, som med sin musik sätter den närmast fulltaliga publiken i samlingsalen Strömshall i rätt stämning. Till ramen hör, att man under den följande konserten, som är festivalens tyngdpunkt, får höra både sångare och instrumentalister, men man inleder med att spela en av Jussi Björlings inspelningar, i år ”Jungfrun under lind”, aktuell eftersom det är 150 år sedan Peterson-Berger föddes.

Årets festival var speciell på så vis, att Jussi Björlingsällskapet pris på 30 000 kr plus en vacker kristallskål, delades ut här och inte som tidigare vid konserten på Skansen en knapp månad tidigare. Orsaken var att mottagaren, Bror Magnus Tødenes, var i Salzburg och sjöng när konserten på Skansen hölls den 5 augusti, men till Strömsbruk kunde han komma den 2 september för att ta emot priset – och förstås sjunga, och han inledde med Sjöbergs ”Tonerna”, som ju också var en av Jussis mest älskade nummer, och därmed fick han visa, hur han levde upp till styrelsens motivering till att ge honom priset, som avslutas: ”Bror äger en röst som är lättillgänglig och bevakande. En röst för den stora publiken som önskar lyssna till en ljus och nordisk tenorklang som blir särskilt attraktiv i norska och svenska romanser. Den svårbeskrivna och utpräglad skandinaviska timbren, som också utskiljer Jussi Björling från många av hans samtida kolleger från andra breddgrader, finns också i rikt mått i Tødenes röst. Med rätt förvaltad pund så lär världen stå och vänta på kommande års framgångar och utveckling. En löftesrik röst är född.”

Mer fick publiken inte höra av honom just då, eftersom programmet var varierat, och som kontrast till Bror Magnus Tødenes ljusa tenor, inträdde nu Staffan Alveteg, en djup bas, som bland annat sjunger i Radiokören och också gör operaroller. Staffan började med musik ur Händels ”Messias” och fortsatte med Saras tros aria ”In diesen heil’gen Hallen” ur Mozarts ”Trollflöjten”, en av operalitteraturens djupaste arior.

Dags för en kontrast igen, när sopranen Ida Katrine Hagen Johansen, Bror Magnus Tødenes ”kæresta”, som det så vackert heter på norska, sjöng två sånger, båda av Edvard Grieg: ”Jeg elsker dig” med text av H. C. Andersen och ”Solveigs Sang” ur Ibsens skådespel ”Peer Gynt”. Hon avlöstes av Bror Magnus, som också han sjöng två sånger av Grieg, ”En svane”, även den med text av Ibsen, och ”En dröm” med text av Nordahl Rolfsen.

Stefan Olmårs är angelägen om att på sina festivaler i Voxna och Strömsbruk lansera någon ung sångare eller instrumentalist. Förra året i Strömsbruk var det klarinettisten Carl-Johan Bladin, och i år hade turen kommit till cellisten Sara Rebecca Ericsson. Under konserten spelade Lennart Eng piano, men Sara Rebecca Ericsson ackompanjerades av sin far, Lennart Ericsson, och de framförde först ”Nocturne” av Pjotr Tjajkovskij och ett eldigt ”Allegro appassionato” av Camille Saint-Saëns.

Staffan Alveteg återkom så med mer musik av Tjajkovskij, "Furst Gremins aria" ur operan "Eugene Onegin" och därefter Bo Bergmans "En positivvisa" tonsatt av Wilhelm Stenhammar.

Den ljuvliga "Juvellarian" ur Gounods "Faust", där den unga Marguerite öppnar ett juvelskrin och ger uttryck åt sin förtjusning över de vackra smycken, som tyvärr bara är djävulens bländverk, sjöngs så av Ida Katerine därefter avlöst av Bror Magnus, som sjöng två sånger av Paolo Tosti, "Ideale", text Carmelo Errico, och "L'ultima canzone" till ord av Francesco Cimmino.

Med den sångtiteln kunde man kanske ha väntat sig, att det skulle bli hans sista nummer, men det kom senare. Först följde med underrubriken "Extranummer" först "Salut d'amour" av Edward Elgar, ett av hans mest kända verk och ursprungligen skrivet för violin och piano, men här framfört på cello av Sara Rebecca som tidigare med pappa vid pianot. Hon följdes av Staffan, som fick visa upp sin djupa bas i Jerome Kerns och Oscar Hammersteins "Teaterbåten" – ja, det var givetvis "Ol' Man River" han sjöng.

Konserten avslutades av paret Hagen Johansen och Tødenes. Bror Magnus inledde med "Che gelida manina", varefter Ida Katrine sjöng "Si, mi chiamano Mimi", och slutligen tillsammans "O soave fanciulla", d.v.s. de tre nummer som avslutar den första akten i Puccinis "La Bohème". Mer romantiskt än att denna musik sjungs av ett ungt sångpar kan man väl knappast tänka sig?

Alla artisterna och de andra, som bidragit till arrangemanget på olika sätt, radade så upp sig på podiet, och fick motta lokalt tillverkade ätbara presenter. Traditionen fick därefter publiken förena sig med artisterna och tillsammans sjunga Ragnar Althéns och Elisabet Björklunds (hon var född i Ljusdal, inte långt från Strömsbruk) "Land, du välsignade", som man på Skansen bestämt inte längre får avsluta våra konserter där – men i Strömsbruk bestämmer Jussi Björlingsällskapet helt egenmäktigt! Så serverades "Noëls erkänt goda italienska buffet" (nej, det var ingen julmat!), och den avåts vid de bord, som snabbt ställts upp längst bak i salen. När så alla var mätta, intogs scenen av Ann-Charlotte Björling, Nils-Göran Olve och Stefan Olmars, och tillsammans med dem lyssnade man på några inspelningar med Jussi, som de och några i publiken hade valt ut.

Övernattningen skedde på Kustledens vandrarhem, där också frukost intogs nästa morgon, och den följdes klockan halv tio med att vandrarhemmets föreståndare, Johan Adlercreutz, berättade om Strömsbruk och dess fyrahundraåriga historia. Som avslutande programpunkt berättade Nils-Göran Olve om andra tenorer, som var verksamma samtidigt som Jussi, och vilka han då jämfördes med, som Gigli, Tauber, Melchior, Öhman, Beyron och Kiepura, för att ta några av de många exempel, som Nils-Göran tagit upp i sin intressanta och två timmar långa föreläsning, och därmed var Jussifesten i Strömsbruk 2017 över, om man inte räknar den goda lunchen på restaurang Ming i Hudiksvall, som några av besökarna avnjöt. På äkta mingporcelain får man anta...

Calle Friedner, text och foto

Bilder: Bilderna på solisterna ska vara med liksom på trion med Ann-Charlotte. Bilderna där Tødenes kramar Berit, Nils-Göran Olve leende, Johan Adlercreutz och bruksorkestern är inte nödvändiga (men får förstås också vara med...)

